

BASKIN basanındır

Yugoslavya; ordusunu cenuba çekip tereddütsüz harbi kabul edebilir..

Yugoslavya Birliğini vücuda getiren 14 ırkın Avrupa harbi ve Yugoslavyanın istiklali bakımından iktisap edeceği tavır hareket ne olursa olsun, Prens Pol ordusunu 11 milyonluk Sırp gövdesine istinat ettirerek tekrar Kara Georgeviç ailesinin istiklal ve istikbalini kurtarma mücadelesine girişebilir..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Her vesile ile işaret etmek yerindedir ki, Almanların Bulgar topraklarına ayak basmasından itibaren Yugoslavların vaziyeti hayat ve memleketi kurtarmaya safhasına intikal etmiştir. Almanların, Yugoslavya hakkındaki düşüncelerini uzun boylu düşünmeye veya Hitlerin kafası içinde bulunmaya lüzum yoktur. Almanların davası da, tutukları yol da aşikardır. Almanya, herşeyin başında:

A- Avrupada ve Balkanlarda kendisinden başka müstakil devlet kalmaması istemiyor.

B- Büyük harp sonunda büyümüş devletleri ve yapılmış muahedeleri istemiyor.

C- Kendi emir ve nizamı altına almak istediği Avrupa devletlerini valiumumiliklerle «i» idareye başladığı zaman, kavim halinde nizam ve ihtilâf bir halde bulundurmaya şimdiden temin etmek istiyor.

D- Gayrimemnun devletleri memnun ve tatmin etmek vâdile büyük harpten çıkmış devletlere lehine saldırtmak ve netice itibarile topyekûn emir ve nizamı altında derlemek istiyor.

Yugoslavya da Almanyanın bu esas tasavvuruna dahildir ve muhakkak ki plân içindedir. Bu plân tahakkuk ettirmek için, ya siyasi tazyiklerini, kâfi addecek, ya mukavemet takdirinde harbedecektir.

Siyasi tazyik devresi çok önceden başlamıştır ve şimdi de gündüne şiddetini artırarak devam etmektedir. Almanyanın harp usulü; en başta «kansıst» istilâ şeklidir. Yugoslavyada büyüklü küçüklü on dört muhtelif ırk vardır.

Ve Yunanistan hududundan gayri her tarafı mihver devletlerle sarılmıştır. Adriyatikte ve şimal batısında İtalya ile, şimalinde Almanyaya ile, şimal doğusunda Macaristan ile, doğusunda Romanya ve Bulgaristan ile çevrilmiştir.

Yugoslavya üzerinde, en başta mihverin yarattığı bir «çevrilmiş olmak» endişesi; saniyen memleket içindeki ırk çeşitlerinin Yugoslav birliğine gösterecekleri sadakat ölçüsünün derecesi vardır.

Almanların yıllardanberi ve son harp yılı içinde bu muhtelif ırkları birbirleri aleyhine tabrike çalıştırdıkları ve Yugoslavyanın milli müdafaa üzerinde beşinci kolu hüküm kılma istedikleri muhakkaktır. Almanlarla beraber Macarlar, Bulgarlar ve İtalyanlar da Yugoslavya Makedonyasında; Bosna Hersek, Karadağda, Hırvatistanda ve şimal doğudaki eyaletlerde, her türlü tahrikten âzade kalmamaktadırlar. İlhakçı, ihtilâlcî, tahrikçi, infiracı, nazi, faşist, Makedonyalı maskeler altında istismar edilen ve işletilen bütün bu faaliyetlerin tek nokta üzerinde birleştiği gözünüdedir:

(Devamı 5 inci Sayfada)

Yugoslavya Kral Naibi Prens Pol

İtalyanlar Somalide 21 bin ölü ve yaralı verdiler!

Britanya adası büyük-lüğünde olan geniş bir arazi işgal edildi

Londra 8 (A.A.) — BBC: Resmen haber verildiğine göre, İtalyan somalisinde Shigelli nehri havzasına kadar giren Cenubi Afrika kıt'aları düşmanı bu havali-den taretmiş, Britanya adaları cesametinde bir araziye işgal etmişlerdir.

İstanbul'un pasif korunması için yeni kararlar verildi

Şehrimizin pasif korunma işleri üzerinde mühim tedbirler alınması kararlaştırılmıştır. Bu hususta lüzum gelen tahsisatı hükümet kabul etmiştir. İstanbul, bir hava tehlikesinde pasif olarak ne şekilde korunacağı, halkın ve alâkadarların nasıl hareket edecekleri tesbit edilmiştir.

Otomatik Benzin makinesine bile hile karıştırmış!

Divanyolunda Kasım isminde bir benzinci, otomatik benzin koyma ve tartma makinesinde yaptığı bir hile ile müşterilerine eksik benzin vermenin yolunu bulmuştur. Fakat Cagaloglunda Trakya garajı kâtibi Nuri bu işi anlamış ve alâkadarlara haber vermiştir. Bu suretle bir cürümüşet tertip olunmuş ve 10 litre benzin alınmıştır. Fakat ölçüldüğü vakit bunun 9,5 litre olduğu anlaşılarak suçlu Adliye'ye verilmiştir.

KISACA

İngiltere neyi bekliyor?

Havadislerle göre Alman askerlerinin Yunan hududuna yürüması karşısında Yunan milleti sükûna bekliyor.

Bu havadis bizim mahut arkadaşta okunmuş olacak ki,

— Fakat, İngiltere Selâniğe asker çıkarmak için hâlâ neyi bekliyor?

Diye, benden sordu, Gülereki:

— Elbette onun da bir beklendiği vardır. Sabırlı ol.

— Cevabını verdim ve.. ilâv: «tım: — Harman sonu dervişleridir..»

BİR AJANSA GÖRE:

Almanların 48 saat zarfında Yunanistana taarruz etmeleri muhtemel!

Alman kıt'aları Makedonya ve Cenubi Trakya'dan geçeceklermiş

Yunanlılar cepheye sağlam ve sıkı bekliyorlar

Londra 8 (A.A.) — BBC: Associated Press'in Sofya muhabirine göre Alman kıt'alarının 48 saat zarfında Makedonya ve Cenubi Trakya'dan geçerek Yunanistana taarruza başlamaları ihtimal dahilindedir.

ARNAVUTLUK CEPHESİNDE

Atina 8 (A.A.) — BBC: İtalyan harp esirlerinin beyanatına göre, İngiliz ve Yunan tayyare kuvvetleri son zamanlarda Avlonya, Draç ve Tiran tayyare karargahlarında pek büyük hasarlar ıka etmişlerdir. İki müttefik tayyare, Aerodromların muhtelif mahallerini ve yerde bulunan tayyareleri (Devamı Beşinci Sayfada)

Yugoslavyanın vaziyeti nazikleşti

Hitlerin kat'i teklifleri şu günlerde bekleniyor

Yugoslavya üçlü pakta girecek mi?

Sofyada verilen son karar

Yunanistana taarruz tesri edilecekmiş

TÜRKİYE'nin uyanıklığı dün yaca malûm!

YUGOSLAVYAYA TEKLİFLER

Balkanlar vaziyeti gün geçtikçe daha nazik bir sahaya giriyor. Şimdi, bütün gözler Yugoslavya üzerine dikilmiştir. Dün akşam Belgradta,

850 firarî Mu-sevî bir gemi ile geldi

Romanya ve Bulgaristandan kaçan bu Museviler Filistine gidecek

Bulgaristan ve Romanyanın muhtelif şehirlerinden 850 kişilik bir Musevi kabile Filistine gitmek üzere Panama bandıralı bir gemi ile limanımıza gelmişlerdir. Dorient isminde bulunan 600 (Devamı 5 inci Sayfada)

BALKANLARDAKİ VAZİYETE UMUMİ BİR BAKIŞ

Yugoslav hükümeti tarafından resmi bir deklarasyon nesredilmiştir. Bu beyanat birbirine zıt sayıların dolaylı Yugoslav hükümet merkezinde çok iyi karşılanmış ve rahatlık tevhit etmiştir. Bazı emmarelere göre, Yugoslavya, Üçlü Pakta girmeye hiç mütemayıl değildir. Fakat, belki, çok yakından, mihvere ve Sovyetler Birliğine karşı ayrı ayrı birer dostluk deklarasyonu imalaması Yugoslavyadan talep edilecektir.

Bir rivayete göre de, Yugoslavya, İtalya ile Yunanistan arasında muavassat rolü oynaması teklif edilecektir. Tevhit edilmeyen habarlere göre, Almanlar şu şartları ileri sürmektedir: İtalyanın arazi taleplerinden vazecesi, fakat, Yunanistandan Almanyaya hesabına Selâniğe ve Patrista üsler istenmelidir.

YUGOSLAVYANIN MENFAATLERİ

Yugoslav Başvekilî Tsvetkovich ve Başvekilî Muavini Maček gazetecilere beyanatta bulunarak, Yugoslavya harici vaziyeti hakkında bir çok taraftan ihra olunan heyecanlı haberlerin ve hâdiselerin hükümet tarafından dikkatle takip edildiğini ve verilecek bütün kararlarda milletin yüksek menfaatlerini ve Yugoslav milletinin tamamlığını ve istiklalinin güzetilmesini söylemişlerdir.

ASKER TOPLANIYOR

Diğer taraftan Yugoslavya, manevralar için bazı sınıfların silâh altına çağırılmasına devam etmektedir. (Devamı 5 inci Sayfada)

Kitaplar için toplanan para mes'lesi

Üniversite Rektörü bu mesele-ye dair bu sabah beyanat verdi

Üniversite Fen Fakültesine bağlı kimya enstitüsü üçüncü sınıfında bas-tırılacak yardımcı kitaplar için talebe-lerden onar lira toplanacağı ve bu paranın fakrûhal mazbatası olan talebe-lerden de istendiği hakkında bir iddia (Devamı 5 inci Sayfada)

Kan nakli için yeni teşkilât

Ankaradan bildirildiğine göre Milli Müdafaa Vekâleti tarafından kan nakli işlerini görecektir hususî teşekküller kurulmaktadır. Ayrica her sihihye müessesesi de mevent vasıtalarının nisbetinde kan nakli için tanzif edilmiştir.

Bu müesseselere icabeden tah-mat evvelce verilmiş ve kan nakli ve kan nakli işlerinin cereyan etmekte olan yer harp içindeki tat-bik şekilleri ve tekniği de gösterilmiştir.

EN SON DAKİKA

İngiltereye yardım kanununun Amerikan âyan meclisinde bu gün kabul edilme-si bekleniyor

Vaşington 8 (A.A.) — Reuter: Hükümet Liderleri, ödünç ve ki-ra kanununun bugün âyan meclisinde pek büyük bir ekseriyetle kabul edileceğini tahmin etmektedirler. (Devamı: 5 inci sayfa)

ANKARA'DA SonTelgraf objektifi

Diyanet İşleri Reisi Rifat Börekçinin cenazesi dün Ankarada me-rasimle kaldırılmıştır. Yukarıdaki resimlerde: 1— Tabut eller üzerinde taşınırken, 2— Baş-vekil, Meclis Reisi ve Vekiller cenaze merasiminde.

Yukarıdaki resim: Ankara atış poligonu dershanesinde pot'isler atış dersi esnasında Aşağıdaki resim: İstanbul güreşçiler Ankara garında karşılaştığı esnada, Güreşler bugün başlamaktadır.

Zavallı göçmenler çıplak mı gelsin ?

(Yazan Beşinci Sayfada)

ÇERÇEVE

Rahmet mevzuu

NECİP FAZIL KISIMCI

Diyanet İşleri Reisi Rifat Börekçi Hakkın rahmetine kavuşmuş..

Bu mübarek zatı hiç tanımadım. Ne çehresini gördüm, ne de iş sistemi hakkında yakından bir müşahade sahibi oldum..

Merhum hakkındaki bütün inibam, bir kaç arkadaştan dinledim bir kaç bilgi unsu-rundan ibaret.. Fakat bu bilgi unsurları o kadar zengin ve ehemmiyetli ki merhumun gerçekten mübarek çehresini nura boğuyor.

Merhum Rifat Börekçi, her şeyden evvel Atatürk'ün Milli Cihat çıkarmı, din gerçevesi içinde ilk defa alışılamış ve aziz-leştirmiş olan büyük, derin ve hakiki müslüman..

Büyük, derin ve hakiki müslüman, islâmi hakikatlar manzumesinden zerre kadar feda etmiyeceği halde o hakikatle-rin ruhuna yüzde yüz yabancı ham softa ve beyinsiz yobaz ti-pinden en çok yaka sikkendir.

Şiraz halısının en büyük zıddı, Çekoslovakya'daki taktileri ol-duğu gibi, ham softa ve beyin-siz yobaz tipi de büyük, derin ve hakiki müslüman tipinin tam ve kâmil zıddı..

İşte Rifat Börekçi, istiklâl mücahedeşi yıllarında islâmi ruhu tam mânasile Atatürk'ün safında ısladırken, ham softa ve beyinsiz yobaz tipi de, o vakit saraym içinden ve İstanbul Mustafa Kemale zıd bir cephe kurmuştu. Halbuki öz müslümanlık o devre içinde gerçekten Mustafa Kemalın sa-fında ve davasındaydı.

İşte Rifat Börekçi, bu ka-dar azı bir başlangıç içinde ve milli müdafaaımızın bütün isti-haleleri ortasında, büyük ve ebedi İslâm Şeriatının devlet nezdinde tertemiz ve zaman ve mekâna uygun bir mümessili kalmış; başında çulan ecel sa-nile de imanlı gözlerini faniliğe yummuştur.

Rifat Börekçi, gerçek bir rahmet mevzuudur.

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Çar ile Kayser..

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

Avrupa harbinin yeni meseleleri vekayı ile inkişaf ediyor. Vekayı ile inkişaf eden bu meseleler, fakat ittifak edilen bir noktada vukuundan evvel keşfetmek, meraklı insan için tabii görülmektedir. Fakat ittifak edilen bir noktada vukuundan evvel keşfetmek, meraklı insan için tabii görülmektedir. Fakat ittifak edilen bir noktada vukuundan evvel keşfetmek, meraklı insan için tabii görülmektedir.

Bunu böyle bildikten ve vazir ka...
Bunu böyle bildikten ve vazir ka...
Bunu böyle bildikten ve vazir ka...

Çarlık Rusyasının 905 de japonlara yenildiği yaz ikinci Nikola...
Çarlık Rusyasının 905 de japonlara yenildiği yaz ikinci Nikola...
Çarlık Rusyasının 905 de japonlara yenildiği yaz ikinci Nikola...

Birader, diyor, sen başına gelen felaket İngilizlerin yüzünden...
Birader, diyor, sen başına gelen felaket İngilizlerin yüzünden...
Birader, diyor, sen başına gelen felaket İngilizlerin yüzünden...

Fakat biz Fransa ile müttefik alınıyoruz. Sizin de Fransa ile...
Fakat biz Fransa ile müttefik alınıyoruz. Sizin de Fransa ile...
Fakat biz Fransa ile müttefik alınıyoruz. Sizin de Fransa ile...

ERDEBİ OMAN: 75

Sen de Seveceksin!

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Hiç bir şey. Hemen gitmenizi...
Hiç bir şey. Hemen gitmenizi...
Hiç bir şey. Hemen gitmenizi...

İngiltere aleyhine Çar ile Kayserin düşündüğü ittifak bir türlü hakikat olmamıştır..

bu ümitleri çok geçmeden sönmeye mahkûm kalmıştır.
Çünkü o zamanki Almanya imparatorluğunun başvekil olan Prenses Bülov imparatorun keyfiyeti öğrenince böyle bir muahedenin tatbiki kabiliyeti olmadığını, İngiltere aleyhine Avrupa birliği teşkilinin hulyadan ibaret kalacağını söyleyerek bir daha kendisiyle danışmadı imparatorun yabancılık hükümdarlarla taahhütlere girmemesini söylüyor. Aksi takdirde kendisinin çekileceğini ilâve ediyor. İmparator o zaman başvekilini feda edemiyor. Rusya ile ittifaktan vazgeçiyor.

Fakat Çar Nikola da Petresborğa döndüğü zaman vükelaşının itirazlarına uğramış ve o da İngiltere aleyhine Almanya ile Rusyanın Avrupa birliğini tesis edemeyeceklerini anlamış. Hatırlardadır: Çok geçmeden Çarlık Rusyası Almanya'ya karşı İngiltere ile beraber olmuştur.

HALK SÜTUNU

İş Ve İşçi Arıyanlar, şikâyetler, temenniler ve müşküller

Gelen Mektuplar

Bay Yuva: İstanbul ve Kadıköyünden — İ. Güneş: İstanbuldan — H. H. B. Beyoğlundan — Pekari: Rami, Galata, Yeşilköy ve Erenköyünden — İ. Tepedelenioğlu: Galatadan — Bayan Emel: İstanbuldan — Daktilo: İstanbuldan — Mahzun Kadın: Yeniden Erenköyünden — T. İstanbuldan — Bayan Z. H. (Üsküdarlı): Üsküdar'dan mektuplarınız vardır. Saat 15—19 arasında geliniz.

Bayan S. G. Yeni adresinize mektubunuz gönderilmiştir. 54. Ümit, F. Akarsu ve 8 Fatma 8: mektuplarınız bugün adresinize ulaşmıştır.

Bay Cengiz: Gazeteler bildirildiği adrese gönderilmiş, fakat «Posta kutusu numarası yanlış» diye iade edilmiştir.

Bay Kâtip, G. B. Z. 40, Y. S. Bayan Açıksöz, Bayan Hayriye (Aksaraylı), Sempatik, H. Ö. R. 27, Bayan Mübecce, Utangaç, B. B. Y. mükerrem ilan ettiğimiz mektuplarınızı süratle aldığımızı rica ederiz.

Çalışkan Bir Genç İş Arıyor
Maalesef okuma yazma, bilmiyen gurbüz, kuvvetli, namuslu bir Türk gençiyim. Hayatımı idame için bir iş arıyorum. Kanaatkâr ve çok çalışkanım. Muhterem iş sahiplerinin sefaletlerini rica ederim. Adresim: Lâleli Fatma Sultan caddesi Hacı Beşir Ağa camii medresesinde Hikmet Çekilmez.

BUGÜN

YILDIZ Sinemasında

Rumca sözlü ve şarkılı

VEDA SARKISI

Baştan başa şarkılı Aşk filmi

Bir Bire

Yük arabaları

Himayei Hayvanat Cemiyetinin Belediyeden şikâyet eden bir teşebbüsü, geçenlerde gazetelerde intişar etti. Hayvanlara iyi muamele yapilsın, kediler, köpekler öldürülmesin, arabalara fazla yük vurulmasın, deniyor.

Ayrıca, alâkadar bazı kimsele, hayvan sevgisine dair konferanslar verilecektir. En fazla nazarı dikkati celbeden hâdise sokak kedi ve köpeklerinin öldürülüşü değil, yük arabalarına fazla ağırlık tahmil edilmesidir. Hattâ, o kadar ki, bu yüzden bazı kazalar oluyor; araba devriliyor, arabacı sakatlanıyor, hayvanların bacakları kırılıyor vesaire..

Bizde, atların çektiği yük arabaları esasen hafif ve pek sağlam olmaları şayestirdir. Arabaların hacmi istisabî dahi, pek malûm değildir.

Hakikaten, Belediye bu işe daha ciddi bir alâka gösterirse, insanî bir hizmet yapmış olur.

BÜRHAN CEVAT

20 dakikalık şarkıya 20 otomobil

Stokholm Operasının en meşhur mugannilerinden Yussif Björling, şimdi Amerikada seyahat etmektedir. İlk verdiği konserin muvaffakiyeti üzerine lirik tiyatrolar ve radyo istasyonları hemen kendisini angaje etmek istemişlerdir.

Artiste yapılan en orijinal teklifi Hanri Ford yapmıştır. Otomobil Kralı, Yussif'i yirmi dakikalık bir konser vermeye davet etmiştir ve buna mukabil de konserin her dakikası için bir Ford otomobili vereceğini bildirmiştir. Artiste teklifi kabul etmişse de, memleketine döndüğü zaman gümrükçilere verilecek hesabı düşünmeğe başlamıştır.

DOKTOR DİYORKİ Şeker Hastalığı Tedavisi

Şeker hastalığına müptelâ olanlar her şeyden evvel perhiz yapmalıdır. Gerçi «insulin» süratle şekeri azaltır. Fakat hasta yine perhize mecburdur. Aksi takdirde şeker yine çoğalır, yükselir. Bazı hastalarda biraz perhiz edince şeker, sanki insülin tatbiki edilmiş gibi düşer. Pek sıkı bir perhize ise şeker vahim ihlâlat yapabilir. Perhiz; daima mütedil; meselâ şekeri damla olarak on gramda tutulabilecek bir şekilde olmalıdır.

Alle ve mütehassıs doktorun söyleyeceği tedavi şekli de ihmal edilmemelidir. Çünkü hastalık; aynı hastalık olduğu halde hiç kimsenin hastalığı diğer hastanınkinden benzemez ve aynı hastalığın muhtelif şahıslarda tedavisi değişebilir. Nitekim maruf bir profesör; tababette ne kadar hastalık olduğunu sormuşlar o da «Ne kadar hasta varsa o kadar hastalık vardır» cevabını vermiştir...

Hâlâ başımın ağrısı sürüyor ve hâlâ ben düşünüyorum:

— Bu iş böyle nereye varacak?

BİR AYIN İÇİNDE

Ablam gideli günler oluyor. Ayırılışım çok hüzün oldu. Hâzin kelimeleri bu ifadeyi vermez. Acı ve ıstıraplı. Hele Güneşten ayrılışım günlerdir kalbimi sıziyor. Meğer ablama da, Güneşe de ne kadar çok bağlanmışım. Şimdi kendimi koskocaşamın içinde yapayalnız biri gibi farzediyorum.

Avunmak için hiç bir tesellim yok!

Salih bomboş ve manasız. Tanıdığım aileler de birer birer şamdan çekiliyorlar. Fakat, bilmiyorum niçin ablamdan hâlâ haber yok! Buradan ayrılaş günleri günün tam bir ay oluyor.

Şimdiye kadar Osmanlı'dan bana bir, hattâ iki mektup gönderilirdi. Ben unuttuğuma, ihmal ettiğime asla inanmam. Nihayet bu ona nasıl bir vefa ile bağlı ismi, o da bana muhakkak ki, içden bir duygu ile dosttur. Vefasını inanıyorum. Buradan trenle Ankara'ya aktarmaya ile gidecek, oradan da Çoruma ve Osmancığa arabaya gidecekti. Ağabeyişi en emin ve kolay yolunu bul olduğunu bildirmişti. Mektubunda:

«Ulukışlada trenden inmen ve Kayseri - Yozgad - Çorum yolu ile gelmen de mümkündür. Ancak bu yollarda tehlike var. Hem yollar bozuk, hem de asker kaçakları çok Yolcuları rahatsız ediyorlar...»

MAHKEMELERDE: ACI DİL İNSANI DİNDEN, TATLI DİL AYIYI İNDEN ÇIKARIR

“Bir kuş tuttum salıvermem gelesiye.. Malûm olsun, bugün peşin, yarın veresiye!..”

Yazan: HÜSEYİN BENÇET

Bakkal olduğu, bakkallara hâs acaip kokusundan belliydi. Sırtındaki bakkal gömleğini bile çıkarmaya lüzum görmemiş, Adliye'ye onunla gelmişti. Bir aralık, bir tanıtımına rastladı.

— Ooooo, gözüm! Nasılsın? Ne var ne yok? Diye, gayet lâubâli koluna girdi.

Şimdi, koridorda yürüyorlar. Ahbabı da yine esnaftan olacak, nece olduğunu tayin etmek...

Ahhbabı soruyor: — Ne o Mehmet Efendi.. Yine ne işin var? Yine mi alacak için geldin?

— Yok.. Alacak değil.. Döğüş ettik, döğüş!..

— Sen döğüş adamı değilsindir pek amma, nasıl oldu?

— İşte, bazı oluyor.. Kavga, döğüşle aram pek iyi değildir.. Değildir amma gözümler, insan da insandır.. Damarına basınca, bazı olur işte.. Acı dil insanı dinden, tatlı dil ayıyı indeni çıkarır, derler.

Kedi bile kedi iken, kuşuğuna basınca ısırır. Ya da tırmalar.. — Kimle döğüşün?

— Bir müşteri ile.. Müşteri dedimse, müşteri de değil ya.. Komşu kahveci..

— Komşuyla kavga olur mu? Yarın yine yüz yüze bakacaksınız..

— Böyle komşunun yüzüne şeytanlar baksın! Böyle pis ağızlı komşuya, komşu mu derim ben?

— Neden döğüşünüz?

— Neden döğüşeceğiz? Adamın terbiyesizliğinden.. Kahveci Yakup, gece içti, gündüz içti.. İkide birde parassız kaldı mı, dayamı, veresiye rakı ister.. Bırak kere, komşudur, dedim; saygı edip verdim. Elinle ver, ağağınla döşek alsın.. Parayı alıncıya kadar a-namdan emdiğim süt burnumdan geldi. Bir seferinde de, parayı alamadım. Kahveciyle, çayla ödeşti.

Dün dükkânda otururken, çırağı geldi:

— Usta selâm söyledi. Bir otuz beşlik istiyor.. dedi.

«Selâm söyledi» diyince, para yollamadığını anlamı. Para yollasa, selâm niye yollasın? Parayı verir, rakıyı alır..

— Sen de ustaya selâm söyle, dedim. Gayri veresiye mâmeleyi kestik.. Peşinat üzerine mâmele yapıyoruz.. Parayı verir, düğü çalar..

Çocuk gitti.. Bu sefer kendi geldi. Çekmiş pırnayı ağız eğri göz şaşı, burnunu görmüyor.

— Usta, dedi, rakıyı niye vermedin?

— Veremedim, dedim. Veresiye kestik. Bir kuş tuttum, salıvermem gelesiye.. Malûm olsun, bugün peşin, yarın veresiye..

Efendi buna tutmuş.. Bir başladı.. Söyledi söyledi de, sonunda: — Senin camını, çerçeveni in-

nyorum. Buradan trenle Ankara'ya aktarmaya ile gidecek, oradan da Çoruma ve Osmancığa arabaya gidecekti. Ağabeyişi en emin ve kolay yolunu bul olduğunu bildirmişti. Mektubunda:

«Ulukışlada trenden inmen ve Kayseri - Yozgad - Çorum yolu ile gelmen de mümkündür. Ancak bu yollarda tehlike var. Hem yollar bozuk, hem de asker kaçakları çok Yolcuları rahatsız ediyorlar...»

Diyordu. Onun içindir ki, yolunu biraz uzatmakla beraber daha emin bir yolculuk yapmayı tercih etti.

Belki, henüz yerleşmiş, yorgunluğunu almıya başlamış, onun için mektup yazmayı geciktirmişti.

Ancak, ne olursa olsun muhakkak ki, Şamda çok yalnızım ve bu yalnızlık fena halde beni sıkıyor ve rahatsız ediyor.

Kalbi boş, dimağı boş, günü boş, bir insan için sıkılmak her hâlde hudutsuz bir ıstırap!

TAŞINDIK

Bilmiyorum niçin? Salih durup

(Arkası Var)

Başmuharrirler Ne Diyorlar?

IKDAM

B. Abidin Daver «Yugoslavyayı Mihverin Kucağına Atmaktan Korkmak İçin» isimli bugünkü Başmakalesinde; Almanların Bulgaristana girmesinden sonra Yugoslavyanın vaziyetinin birdenbire pek ziyade ehemmiyet ve nezaket kesbettiğini ve bu devletin belki tarihinin en mühim kararını vermek üzere bulunduğunu kaydederek Almanya ve İtalyanın komşusu ve yolu üzerinde bulunmak gibi bir talihsizliğe uğramış olan bu devletin şimdi haline kalmamasının mümkün olmadığını beyan etmekte ve bilâhare:

«Selâhîye 300,000 kişilik bir İngiliz ordusunun çıkarılmasından başka çare yoktur. Bu yapılmadığı takdirde, Yugoslavyanın ümitsiz ve pereziz kalarak Mihverin boyunu eğmesi ihtimalini göz önünde bulundurmak lâzımdır.» demektedir.

CUMHURİYET

B. Yunus Nadi «Yugoslavya ve Türkiye» isimli bugünkü Başmakalesinde Balkanlardaki karışık vaziyette Yugoslavya ile Türkiye'nin iki köşe veya iki taşı teşkil ettiğini kaydederek memleketimizin kendi hudut ve hukukuna ait kararlarının kat'î olduğunu söylemekte ve Yugoslavyanın da mertlikli tebarüz ettirdikten sonra:

«Eğer Yugoslavya ile Türkiye millî mevcudiyetlerinin emrettiği yolda yürürlerse kendi yüksek menfaatleriyle birlikte Balkanlık camiasının hayır ve selâmetine de en büyük hizmeti ifa etmiş olacaklardır.» demektedir.

TAN

B. Zekeriyâ Sertel «Yugoslavyanın Vaziyetli Nazikliği» isimli bugünkü Başmakalesinde Londranın kanaatine göre Almanların Yunanistandan evvel Yugoslavyayı kazanmaya karar verdiğini ve bu maksatla Belgrad üzerine tazyikli artırdığını kaydetmekte ve:

«Yugoslavyanın Mihverin girmesi demek, bile bile ölümlü kabul etmesi demektir. Halbuki Yugoslavyanın istiklâl ve tamamîyetini bozan böyle bir vaziyeti kabul etmesi ihtimali azdır. Başvekilin Hırvat Lideri Maçek ile beraber gazetecilere yaptığı beyanat ta bu bakımdan fevkalade ehemmiyeti haizdir. Anlaşılan Yugoslavya Almanya'yı menhün etmeye çalışmakta beraber, istiklâl ve tamamîyetini de feda etmemenin yolunu aramaktadır.» demektedir.

VATAN

B. Ahmet Emin Yalman «Balkan Pususu» isimli bugünkü Başmakalesinde geçen harbe ait bazı istatistikler kaydederek Cihan Harbinde Türk ordusunun muhtelif cephelelerde ve muhtelif zaamlarda bağlı tuttuğu düşman askerinin 6 milyona balig olduğunu ve cüssesine nisbeten harbin en ağır yükünü Türkiye'nin taşıdığını söylemekte ve bilâhare:

«Geçen harpte altı milyon düşman askerini kendi üzerimize çekmek ve bağlamak kudretini ne gibi şartlar altında gösterdik? Memleketi demiryolu, sanayi sistemi, hububat için silo vesaire yokken, teşkilâtımız her sahada yokluk ve bilgisizlik içinde bocalarken..» dedikten sonra ilâve etmektedir:

«Bugün her şey değişmiştir. Birliğimiz tamamdır. Aşağı saracak bir kuvvet pusuya düşmüş olur.»

YENİ SABAH

B. Hüseyin Cahit Yalçın «Alman Tehlikesi» isimli bugünkü Başmakalesinde Almanların Balkanlara kolay zafer aramak ve cinanın gözüne küll serpnek için geldiklerini söylüyor:

«Almanlar, Balkanlarda, Balkanlar için bir tehlikedir. Yoksa İngilizleri yıldırarak bir tutumları yoktur. Almanlar, İngilizlere karşı galebenin Balkan devletlerinde ve Ege sahillerinde kazanılmıyacağı biliyorlar. Fakat hiç kazanılmıyacakları kendilerinin de artık anladıkları ve içlerinden itiraf ettikleri muhakkak olan bu galebenin eksiklikleri Alman milletinin gözünden saklamak ve son itirazı dakikasına kadar zevahiri kurtarmak için onlara daimî surette kurbanlar lâzımdır. Bu kurbanlar ne kadar zararsız devletler arasından intihap edilirse «zafer» o kadar ucuz mal olur.» demektedir.

TASVİRİFKAR

«Yugoslavyanın Tereddüdü ve Vuzuhsuz Vaziyeti» isimli bugünkü Başmakalesinde Bulgaristandan istilasından sonra Yugoslavyanın vaziyetinin hayli müphemleştiği ve bir iki gündenden bir beklenmedik âlâmetler göstermeye başladığı kaydolunarak bu âlâmetlerden çıkan mananın ancak sabaha, nakşama inkişaf edecek vukuatın anlatılabileceği kaydolunmaktadır.

Bir ihtikâr iddiası

Tip fakültesi talebelerinden Abdullah Han, Beyazıtta bakkal Haldundan biraz iple kâğıt istemiş, bakkal bunlar için beş kuruş almıştır. Abdullah polise müracaat ederek bakkalın ihtikâr yaptığı iddia etmiş, Haldun yakalanarak Adliye'ye verilmiştir.

GÜNÜN MENİDİ

Bir fincan kahvenin muhassenatı ve faziletlerine dair

Kahveye hücum!.. Evet... Habeshistana hücum, Arnavutluğa hücum değil.. Kahveye hücum.. Ben bir gazetede bu serlâvhayı görünce, Afrika cepheleindeki harp harekâtından bahsediliyor ve «kahve» kelimesini de, bir tâbiye veya şehir ismi zannettim.

Kahve fikdânı malûm. Rivayete göre, perakende satışlarda, kimseye 250 gramdan fazla kahve verilmediği halde, evvelki gün, 100 çuval kahve, yarım günde erimiş, bitmiş!

Hakikaten, buna, kahveye hücum denmez de, ne demir?

Kahve fikdânı böyle devam edecek olursa, eşe, dosta kahve ismarlayıp kırk yıl hatır muhafaza edemeyeceğiz, gönüllerden çabuk siliniyor gideceğiz. Kahvenin hafıza üzerinde mühim tesiri yok mudur?

Çok yorgun olduğunuz bir zamanda, zihniniz altüsttür. Bir çok şeyleri çabucak hatırlıyamazsınız.

Fakat, bir fincan kahve içtiniz mi, zihniniz cilâlanır, dimağımıza bir kuşayış gelir, hatıralarımız, yavaş yavaş canlanır, silik çizgiler birer birer teressüm eder, müşahhas bir manzara alır. Yüzünüzün gergin hatları mülâymet peyda eder, neşelenir, şakraklaşırsınız. Dünya, daha rahat, daha çok huzurlu, gök daha mavi, ufuklar daha pembedir.

Khve yorgunluğu alır, zekânza yaratıcı bir hassa verir, ilminiz, fazlınız bir meretebe artar; esprileriniz kuvvet bulur, görüşleriniz derinleşir, teşhisleriniz sağlamlaşır, adale kuvvetiniz çelikleşir..

Hulâsa, kahve, evet, bir fincan kahve bir âlem, bir kâinat, Lokman Hekimin her derde deva olan şifasıdır.

Kahvenin muhassenatı, faziletleri saymakla tükenmez, vesselâm!

R. SABİT

“Ablaka,, kelimesi nereden geliyor?

«Ablaka» kelimesi nereden geliyor? Ablaka kelimesi Almanca «Blokhaus» kelimesinden gelmektedir. «Blok» o-dun tommuğ demektir. Haus da ev mânâsına gelir. Her iki kelime birden harpte süratle işlenilen müdafaa istihkamları demektir. Fransızlar abloka Blocus derler ve bu kelime On Altıncı Asırda Fransız lûgâline girmiştir. O zaman da tarifî şöyle idi: «Düşmanın elinde bulunan bir şehri veya havalâ bir limanı, harçile münasebet ve münakalesini kesmek için sarmak. Evvelce sadece şehirleri karşı tatbiki dilen abloka usulü süratle denizlere de teşmil edilmiştir. Yalnız bir farkla Kara abloka bir şehri düşürmeyi istihdaf eder. Deniz abloka bir memleketi beynelmilel bütün münasebetlerinden tecrit etmeyi gözetir.

Birimi z in DERDİ Hepimizin

Sarayburnu açıklarına çöp dökülür mü?

Üsküdar'da oturan kardeşlerimizden Sabahattin gördüğü mektupta diyor ki:

«— Son zamanlarda İstanbul çöplerinin Marmara ortaları yerine, Sarayburnu ile Salacak arasında denize döküldüğünü görüyoruz. Çöpler sularla Üsküdar sahillerine düşüyor. Sahillerin pisliğinden başka etrafa yayılan fena kokular da halkın sıhhatini tehlikeye sokmaktadır. Halbuki çöplerin, bildiğimize göre, Marmara açıklarına dökülmesi lâzımdır. Belediyenin bu işe mâni olmasını bekleriz.»

HİKAYE

MAL ve CAN

Yazan: MAHMUT YESARİ

Ben, çocukken, evimize yağlı bir kadıncağız geldirdi: Raziye kadın.

Kabartma harita gibi kırış kırış bir yüz. Çukura batık soluk gözler. Avurtlar çökük. Dişsizlikten örme kese ağzına dönmüş büyük bir ağız. Kanı çekik ince dudaklar. Ellerinin mavi damarları ince kemikler gibi kabarık duruyor. Renk, hasta sarı.

Başında kara baş örtü, sırtında karalıktan soluk neftiliye becağız etmiş eski yamalı bir yeldirme, keçe lapaçlarına girdiği yama yama üstüne vurulmuş patlak lâs-tikler: Onun, kışık, yazlık değil, belki yarım asırlık tuvaletiydi.

Bir deri bir kemik. On bir, on iki yaşlarında, mumya gibi bir ahretliği de vardı. Onu da yanından eksik etmezdi.

Görünüşte, fakir, hem çok fakirdi. Kendini güç beslerken, ahretliği ne diye başına dert almıştı? Hiç evinde oturmamıştı; her gün, ev ev dolaştığını söylüyorlardı. Neden?

Aradan zaman geçince bu düğüm çözülür. Raziye kadın, fakir değil, hasist. Fakat bu hasistlik, huy halinden çıkmış, hastalık olmuştur.

İstanbul ücre semtlerinden birinde küçük bir evceğidi varmış. Geceleri yatmağa gidermiş, yal-mız boğucu sıcaklarda, dondurucu soğuklarda evinden çıkmamış.

Bizim evde, ona:

— Raziye kadın, küflü altın-ları nereye saklıyorsun?

Diye takıldılar mı, yaşı kadının hasta sarı yüzü morarı, soluk dudakları titremeğe başlar, ağlamalı bir sesle yalvarırdı:

— Böyle şeyler söylemeyin. Herkes bilmez, sahi sanır. Yerin ku-lağı vardır. Bir ağzından çıkan bin eğiza yayılır. Evimi hırsızlar basarsa ben ne yaparım?

Raziye kadın, hanımların so-fasında yemek yedi. Fakat, yemiye yemiye mideyi bütülmüş anak, sekiz on kuş lokması karnı doy-u-verirdi.

Onun tabağını mahsus tepeleme doldururlardı. Raziye kadın çı-ppırdı:

— Yiyemem hanımocım, yazık. Zıyan olacak. Günah değil mi?

Evdekiler, aldırmaazlar, fazla ye-mesi için zorlardı. Fakat onun

«kursacı» «hacmi istiafisi» nden fazla almazdı.

Raziye kadın, sofradan kalkın-ca, ellerini yarı yıkar yarı yıkamaz, halayıkların sofrasına koşar, mum-ya ahretliğin arkasına kunardı.

Halayıklar da ahretliğin «ikram» ediyorlardı. Raziye kadın, bu «ik-ramı» istemiyordu.

— Haydi, senin için almıyor. Kursanın küçülmüş. Yiyemiyor -sun. Bunu anladık. Peki, bu za-valı kızın istediğini yemesine, ne diye engel oluyorsun?

Raziye kadın, hırçın hırçın ba-ğırardı:

— Ahşması. Sonra kursacı bü-yür. Bol yemeğe ahşorsa, sonra, ben onu, evde nasıl doyururum? Bir gün, halayıkların biri:

— Raziye kadın, dedi. Her gün bir eve misafir gidiyorsun. Evinde, yemek yediğin yok ki...

Raziye kadın, buna gülüverdi:

— Kızgın yazları, soğuk kışları unutuyorsun görüyorum, budala! Evet, o, her şeyde hesabıydı. Ev ev dolaşırken, «kolculuk» eder, ev-de kalmış duvak düşküni kart kız-lara koca bulur, bahşisini alırdı.

Yemek elden, su gölden, gecipip gidiyordu. O, hayatından mem-nundu. Fakat, mumya ahretliğin ne suçu vardı? Onun daha ilikleri dolmalı, damarları «anlanmalıydı. Gel gelelim, Raziye kadının e-linde, «eski esirler» gibi yaşama-ğa mahkûmdu.

Halayıklar, kaba, gırkır şaka-larla Raziye kadını kızdırırlardı. Kimi baş örtüsünü, kimi yeldir-me-sini çeker; o, aralarında çığlık çığ-lık çırpırdı:

— Deliler, bırakın! Koparda-cınız! Yırtacaksınız!

Korktuğu facia günün birinde, Raziye kadını başına gelmiş. Bir misafirlik! de halayıklar, şakalaş-mak istemişler ve onun yeldir-me-sini yırtmışlar!

Raziye kadın, bayılmışmış. E-vine, araba ile göndermişler. İki gün sonra, ölüm haberi geldi. «Ba-na malsız cihanda can ne lâzım!» demiş, kalbı dinlendirmişti.

Mumy aahretliğe iki bin lira altın kaldığı rivayeti çıktı. Fakat «kursacı küçülen» ahretlik bu pa-raları yiyemeden analığın ya-nına gidiyordu.

Duyanlar:

— Raziye kadının ruhu çekmiş-tir! dediler.

HAFTALIK ASKERİ İCMAL

Balkanlar yeni Bir harp cephesi olmuştur

YUNAN ordusu artık Arnavutlukta değil, Selânik kıt'a-sında kuvvetli bulunmalıdır

Yazan: KURMAY SUBAY

Deniz cephelerinde:

Hitlerin iddia ettiği denizaltı harbi, savurduğu siddetle hâlâ or-taya çıkmadı. Ticaret gemi kafi-lelerine denizaltılardan ziyade tayyareler musallat olmaktadır. İngiliz ticaret gemi zayıfları, Ame-rikadan, yabancı memleketlerden veya düşmandan zaptedilen ge-milerle üçte iki nisbetinde telâfi edilmiştir. Ayrıca Amerika İngi-tereye kendi ticaret gemileriyle yardıma karar vermiştir. Ancak Amerikan gemileri İngiliz bay-rağı taşıyacaklardır.

İngiliz donanması 5 zırhlı, 4 tay-yare gemisi ve 15 kruvazörle ye-niden takviye ediliyor. Bu kuv-vetler, 1941 senesi sonundan ev-el donanmaya iltilhak edecektir. Bu suretle İngiliz harp filosunun kuvveti 19 zırhlı, 8 tayyare gemi-si ve 75 kruvazöre yükselcektir. 1944 senesine kadar 4 zırhlı ve 4 tayyare gemisi daha donanmaya iltilhak edecektir. Bundan çıkarıla-cak netice şudur: Britanya im-paratorluğu 85 bin mil tutan deniz yollarını emniyet ve kontrolü al-dında bulundurmağa devam ede-cektir. Bu maksatla deniz kuv-vetlerini artırıyor ve bunu deniz hava kuvvetleriyle azami takviye ediyor.

Su halde, İngiliz deniz sevkul-ceysinde bir değişiklik yeye en-dişe yoktur. İngiltere deniz hazı-rlığında Almanya'dan çok üstün-dür ve çok ileridedir. Deniz hava-cılığı İngiliz donanmasına yara-sır derecede kemiyet kazandığı gün, Almanya'nın denizde nefes alması mümkün olmayacaktır.

İngilterenin denizde çizdiği ab-luka çemberi, tul ve arzı asla değiştirmiyor. Bilâkis Almanya her adım atıkça, istilâ ettiği bir kara parçası ayağına yeni bir köstek daha takmış oluyor. Av-rupa kıtasında emin olduğu hu-dut Sovyet Birliği idi; bu emin sandığı huduttan Sovyet sikkü-tuna almış kulağına hoş gelmeyen bir sada yükseldi. İngiliz deniz ab-luka çemberi, Sovyet kara hudu-dile tamamladığı gün Almanya mağlûp olmuştur. Bundan sonra sikküta sabırtası çatlayan yerde büyük Sovyet âlemi vardır.

Kara cephelerinde:

Libya'da cennup taarruz eden hür Fransız kuvvetleri (Kufra) yı-zaptettiler; 1000 İtalyan esiri ve

Balkan devletleri hududlarını gösteren harita

bolca harp malzemesi aldılar. Lib-yadaki Alman motörlü kıt'alarının aynakları, nümayişten ibarettiler.

Bu mntakada asıl merak edi-lecek şey, Bingazi cenubunda 25 gündenberi General Vilson ordu-sunun vaziyetidir. Bu ordu hâlâ büyük kısmile göl boyunda mı-dır? Balkanlarda beliren tehlike karşısında bu ordunun büyük kıs-mı Yunanistanın munasip liman-larına nakledilmiş midir? Bun-ları bilmiyoruz. Yalnız doğru bul-duğumuz bir nokta varsa, bu or-dunun hâlâ göl boyunda bulun-madığıdır.

Şarkî Afrikada, en seri hare-kât İtalyan Somalisinde inkışaf etmektedir. İngiliz motörlü kuv-vetleri Mogadişyonun 270 kilo-metre şimalinde ve şimal batı-sında bulunan Bulmo Burti ve Baidoa mevkillerini ele geçirmiş-tir. 10 bin esirden başka bir çok malzeme ve benzin depolarını tah-ripten evvel almağa muvaffak ol-muşlardır.

Habeşistanda Gojam mntaka-sında Habeş vatanperverleri Bur-ya İtalyan kalesini işgal etmiş-leldir. Marcos istikametinde ge-kilen İtalyanları takip ediyorlar. Gendar mntakasında dağlık arazi dolayısıyla hareket ağırlaşmıştır. Eritrede (Keren) in muhasarasına devam olunmaktadır.

Şarkî Afrikadaki harp İngilizle-rin lehine devam etmektedir. Ö-nümüzdeki hafta içinde ihtimal (Keren) İngilizlerin eline geçe-cektir.

Bu hafta içinde Balkanlarda ye-ni bir harp cephesi olmuştur. Ro-manya'da toplanan Alman ordusu, taarruz yapmak mntakasını Bul-garistana indirmiştir. Alman ön-cülleri Zlatograd, Trigrad, Mus-tafapaşa ve Menlik mevkillerine gelmiş bulunuyorlar. Yunan hu-dut mntakasında bulunan bu mevkillerden Menlik Ropel boğa-

zmadır, motörlü tümenlerin geç-meleri için en az fena olan yol bu boğazdan geçmektedir.

Bulgaristana inen Alman ordu-su, istilâ maksadile önce cenup istikametini tercih edecektir; Se-lânik bu itibarla mühim bir sev-kulceyş noktasıdır. Şimali Yuna-nistanda ve Arnavutlukta Yunan müdafaah harbinin birinci anahtarı Selânik, ikinci anahtarı orta Yu-nanistanda Lârisadır.

Selânik denize ve Yugoslav hu-duduna dayalı dar ve şarka mü-teveccih bir cephe ile müdafaah e-dilebilir. Arnavutlukta harbin beslenmesi, Selânik - Florina de-miryolunun elde bulundurulma-sına bağlıdır. Yunan garbi Trak-yası feda edilmeğe şartile Selânik kuvvetle elde bulundurulabilir. Yunan ordusu artık Arnavutlukta değil; Selânik mntakasında kuv-vetli bulunmalıdır. Yan ve geri-sini Alman ordusu tehdit etmek-tedir. Bu tehdidi önlemek için kıl-kadar zaman kalmıştır.

Selânik Bulgar hududundan 90 kilometre uzaktadır; bu mesafe motörlü birlikler için bir yürü-yüş mesafesi demektir. Yugoslav-ya Alman tazyikine boyun eğme-diği takdirde Alman ordusu Ege sahillerine inse de herhalde ra-hat nefes alamıyacaktır. Yugos-lavya 28 sınıfı silâh altına çağır-mıştır.

Diğer taraftan anavatan hudu-dunu müdafaah azmîle şarkî Trak-yada bir milyon Türk sığıntısı ha-zır duruyor; ihtimal Bulgaristan koridoru Almanya için İngiltere adasına çıkmaktan daha belâh, da-ha uğursuz bir yer olacaktır. Fak-kat azan bir milletin başına bazan hiç ummadığı bir zamanda ve yerde felâket dağdan inen çiğ gibi çöker. Balkanlar Balkanlardan gay-risine uğursuz gelir. Tarihte çok misali vardır; Sıra Almanyaya geldi.

NASREDDİN HOCA

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Tefrika No: 17

Gelen Misafir Akşehir Beyinin Dilber Karısıdır

Bu atların üzerinde, bir takım eşya denklri bulunuyor.

Bu denkler, indiriliyor. Hanın odasına naklediliyor.

Gelen adamlar, derhal işe baş-lyorlar. O harap han odasını çar-çabuk silip süpürerek temizliyor-lar.

Denklri açıyorlar. Yerlere ha-lılar, kilimler yayıyorlar. Üzerle-rine ipekli şilteler, işlemeli yas-tıklar düşüyorlar.

Gümüş sandanlara mumular di-kiyorlar. Mumları yakıyorlar... Hülâsa, o harebeyi cennet gibi sü-lüyorlar.

Hoca ile İmat, yattıkları yerden sessiz sedasız, bütün bu hazırlık-ları gözlemliyorlar.

İmat, dayanamıyor. Bir aralık ho-canın kulağına eğilerek soruyor:

— Ne oluyor, hocam?...

Haca, İmatın kulağına eğiliyor:

— Daha birşey olduğu yok. Fak-kat, iyi birşey olacağı benziyor.

Diye, cevap veriyor.

★

Birdenbire ortaklık karışıyor.

Vine, at kişnecmeleri ve nal ses-leri işitiyorlar.

Aşağıdaki adamlar, derhal kapı-nın önünde diziliyorlar. Gelen atlı-ları karşıyorlar.

Kapıda, Kırşehir Beyinin (Silâh-tar başı) sı atları iniyor. Azameli bir yürüyüşle han odasına giriyor. Her tarafı gözden geçiriyor:

— Aferin! Her şey, yerli yerinde.

Çabuk. Sofraları da kurun. Kıy-metli misafirimiz, şimdi gelir.

Diyor.

Derhal sepetler açılıyor. Gümüş sahanlar çıkarılıyor. Muhteşem bir sofra kuruluyor. Üzerine, nadide taamlar, nefis şaraplar diziliyor.

Tam bu hazırlıklar biter biter kapıdan biri koşarak içeri giriyor.

— Misafir hazretleri geliyor.

Diye, haber veriyor.

Sirtına mükellef bir kürk giye-Başına kıymetli lâhuri şal sarı-Belindeki hançerin kabzasını gösterdiği ipek şiltede oturuyor. Hemen kapıya koşuyor. O derece ehemmiyet verilen misafiri, at-ta indiriyor.

— Buyurun sultanım!...

Diye, koluna girerek içerye-tiriyor.

Gelen misafir, bir kadındır. Akşehir Beyinin genç, dilber ka-rısıdır. Kadın, etrafına naz ve saçarak odaya giriyor. Büyük sevinç ve memnuniyet ile tebessümler ederek, başındaki çıkartıyor. Kendisini takip e-leyen cariyeye uzatıyor. (1) Silâhtar gösterdiği ipek şiltede oturuyor. Câzip bir edâ ile sırma ve işlemeli yastıklara dayanıyor.

Henüz genç ve pek yakışıklı adam olan Silâhtar ağa da memnun görünüyor. Ellerini tura uğuştura kadının önünde iliyor:

— Hoş geldin sultanım.

Dedikten sonra, oturuyor. nuşmaya başlıyor:

Silâhtar — Ah sultanım!... Bu fa mülakatımız ne kadar güzel! Hasretiniz, tamamilen canımı etti.

Beyin karısı — Ya, ben. Bili-sizi o derece özledim ki. Kadı-nı gül tarif edemem.

(1) Bu kız, evvelce Nasreddin hocanın evinde gördüğümüz kadındır.

Bu akşam Şehzadebaşı **TURAN** Sinemasında

SİNEMA - TİYATRO - VARYETE

San'atkar **NAŞİT** ve arkadaşları

Yeni **VARYETE** numaraları

KARIM MI... MIZIM MI..?

Komedi 3 perde

Sinemada: 2 Film birden

1 - BİR TÜRK GÖNÜL VERDİM

Türkçe sözlü - Türk Musikili ve Şarkılı

2 - ALTIN SOYGUNCULARI

BOB BAKER büyük sergüzeşt filmi

Ayrıca: RENKLİ MİKİLER, 11 den itibaren devamlı matinele

Bugün **SARAY** sinemasında

gidiniz ve (PETER LORRE) Mr. M O T O'yu en büyük ve ihtirash zabıta romanı olan

Mr. MOTO ŞEYTA-NET DÜŞÜNÜYOR

Filminde görünüz. İlâ veten: FOKS JURNADA

Son dünya ve harp haberleri.

Bugün saat 1 de tenzillâtı matine

Bugün **İPEK** Sinemasında

2 Büyük film birden

1 — Meşhur polis hafiyesi.

Charli Chan: KATİL KİMİ

İstanbulda ilk defa olarak gösterilen bu film.

Müthiş ve heyecanlı bir maceradır.

2 — BAHAR ÇİÇEKLERİ

Nefis dans ve şarkılarla gençliğin zaferi çok eğlenceli bir mevzu. Baş rollerde:

Mickey ROONEY - Judy GARLAND

Bugün saat 1 de tenzillâtı matine.

Bugün **ŞARK** sinemasında

Herkesin görmek isteyeceği bir film

BAL PARE

İLSE WERNER ve PAUL HARTMANN Tarafından hissi ve müessir bir Aşk Romanı.

GÜL BABA

Türkçe sözlü ve Türkçe şarkılı film pek yakında: Beyoğlunun en büyük iki sinemasında

Bugün ASRİ sinemada

O KADIN

Herkesin görmek istediği kuv-vetli ve hareketli dram.

Gladys Georges — John Beal

MEMİŞ

(DÜMBÜLLÜ İSMAIL)

Türkçe sözlü ve şarkılı gayet güçlü ve eğlenceli bir film.

Son Telgrafın Tarihî Tefrikası: 2

TUNA BOYUNDA

TÜRK ORDULARI

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Karaman oğulları devletin vazifesi mühimdi

DÜN ÇIKAN KISMIN HULASASI

(Tuna boyuları, Türkiye ya-bancı değildir. Asırlarca evvel muhtelif Türk devletleri Tuna boylarında kış sakırdatmışlar, muharebeler yapmışlardır. Or-ta Zamanda, vakit vakit, Tuna boyuları Türkleri yakından gör-müş ve tanımışlar. Osmanlı de-vletinin kuruluş başlangıcında, Tuna ve civarında başlı küçük Krallıklar ve imparatorluklar vardı. Osmanlı Türkleri devlet hudutlarını genişlettiler. İlk za-manlar, Anadolu'da bir takım Türk beylikleri vardı. Onlardan bir de Menteşe oğulları idi. De-vamını aşağıda okuyunuz.)

Bu da Yıldırım Beyazıt tarafın-dan zaptolunmuş ise de Timur-lenk vak'asından sonra yine mey-dana çıkmıştır.

Nihayet ikinci Murat zamanın-da bu hükümet de ortadan kalktı. Bu devlet kendi namna para bas-tırma ve mntakasında medeni e-serler vücade getirmiştir. Elyevm asarı mevcuttur.

Teke oğulları: Selçukiler zama-nında Antalya ve Elmalı hava-lisine iskân edilen Türklerden Tekeli aşiretinin yaptığı hükü-mettir. Merkezi Antalya şehri idi.

Eşref oğulları: Beyşehir ve ha-valisinde hükümet kurdular. Yıl-dırım Beyazıt zamanında Osmanlı ülkesine ilhak edildi.

Hamit oğulları: Hükümetlerini İspartada, Bordur vilâyetinde Türk beylerinden Hamit bey tarafından Selçukların inkırazından sonra kurulmuştur. Merkezi Egridir şeh-ri idi.

Germiyan oğulları: Orta Asya-dan Anadolu'ya gelen Oguz Türk-leri de Kütahya civarında Ger-miyan oğulları namile bir hükümet kurdular. Bunlar bir aralık Af-yonkarahisar ve Denizli'ye de ala-rak mntakalarını büyüttüler.

İkinci Murat zamanında Os-manlı ülkesine ilhak edildi.

Lâdik beyleri: Denizli'ye Lâdik oğulları tarafından kurulan hü-kûmettir. Bilâhare Germiyan o-ğulları tarafından memleketleri zaptolunmuştur.

Karaman oğulları: Selçukiler ta-rafından Ermenek havâlisine yer-leştirilen Türkmenlerin Karaman idaresinde kurdıkları hükûmettir.

Selçuk devletinin inkırazından sonra Anadolu'da teşekkül eden Tavaifi Mülûk hükûmetlerinin en mühimmidir. Osmanlı oğullarını çok uğraştırmıştır.

Karaman oğulları Konya ve ha-valisini de aldıktan sonra Sultanı âzam ve Seyyidi Selâtinilârabî Velâcem unvanını aldılar.

Karaman oğullarından Alâettin Osmanlı padişahlarından birinci Muradın kız Nefise Hatunla da evlenmekle beraber Osman oğul-larına karşı; birçok muharebeler-de bulunmuş ve nihayet Akçay muharebesinde mağlûp olmuştu.

Bu mağlûbiyetten sonra, Kara-man oğullarının memleketi Os-manlı oğulları ülkesine ilhak o-lunmuş ise de Timurlenk tarafın-dan Ankara muharebesinden son-ra tekrar ihya edilmiştir.

Karaman oğulları bundan son-ra da Osmanlılarla ve Mısırlılarla birçok muharebelerde bulundu-k-tan sonra (M. 1483) hanedanının münkariz olması yüzünden mem-leketleri Osmanlı ülkesine ilhak

olunmuştur.

Karaman oğulları hükûmeti Selçuklularla Osman oğulları arasın-da yaşamış bir orta hükûmettir. Osman oğullarından evvel Selçuk medeniyetine tevarüs eden Kara-man oğulları mntakalarında ol-dukça mühim ve medeni eserler yaptılar.

O zamanki Türk hükûmetlerin-den birçokları devlet muhabera-tında arapça ve acemceye fazla mevki verdikleri halde Karaman oğullarının saf türkçeyi muhafa-zada gösterdikleri dikkat ve sebat kayde lâyıktır. Bunun sebepleri yok değildir. Ahilerin tesiri var-dır. Ahiler, Selçuk inkırazından sonra, bir takım hükûmetçiler kuracak derecede kuvvet göster-mişlerdir. Mezhepleri itibarile de türkçeyi merbuttular. Ahiler, halis türkçenin yer bulup kaybol-mamasında en ileri gelen bir züm-redir ve halis Türktürler.

(Arkası Var)

